

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Czernikowo i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Czernikowo

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 9049

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5705

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 57

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,0%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4733,29 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 42

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4733,29	104,5	98,5
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1031,66	65,3	46,6
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4610,33	100,9	96,4
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1977,00	249,1	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 706 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 354 płatników składek ZUS oraz 503 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	359	133	11	0	144
ZUS (płatnicy składek)	212	120	19	3	142
REGON		682	20	4	706

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	146	41,2	0,6
Usługi (G-S)	179	50,6	0,3
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Budownictwo (F)	100	28,2	0,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	80	22,6	0,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	41	11,6	0,4
Pozostała działalność usługowa (S)	21	5,9	0,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	18	5,1	0,3
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,3	0,3
Edukacja (P)	5	1,4	0,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	18	5,1	0,2
Kultura (R)	3	0,8	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 2152 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 37,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 1175 osób, to jest 20,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 911 osób, to jest 16,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 745 osób, w tym 350 osób w administracji, 160 osób w sektorze opieki zdrowotnej 206 osób w sektorze edukacji oraz 29 osób w sektorze kultury, było to łącznie 13,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 192 kobiet i 199 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 824 osób i 25-34 lat – 823 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

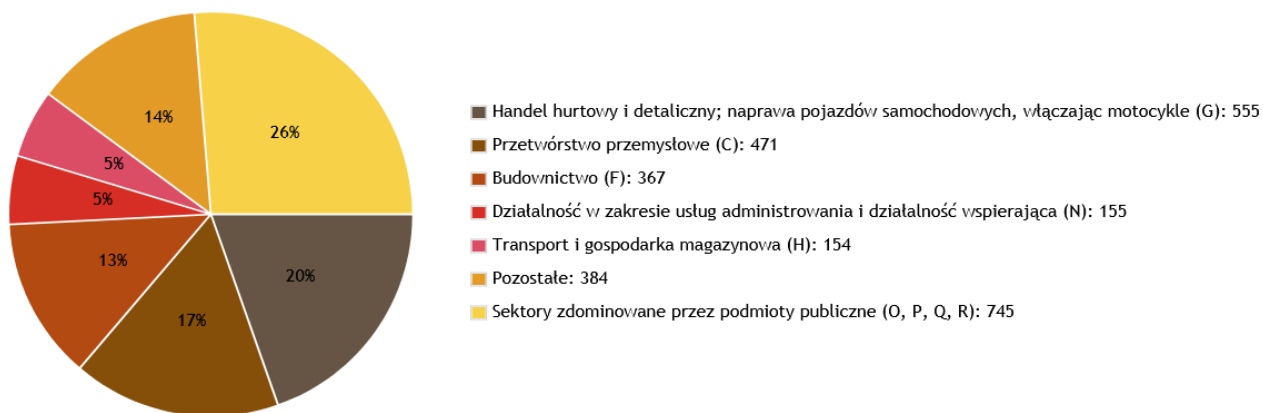
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	226	1,1	10,5
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	557	4,6	25,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	624	32,8	29,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	745	248,3	34,6

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (555 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (C) (471 osób),

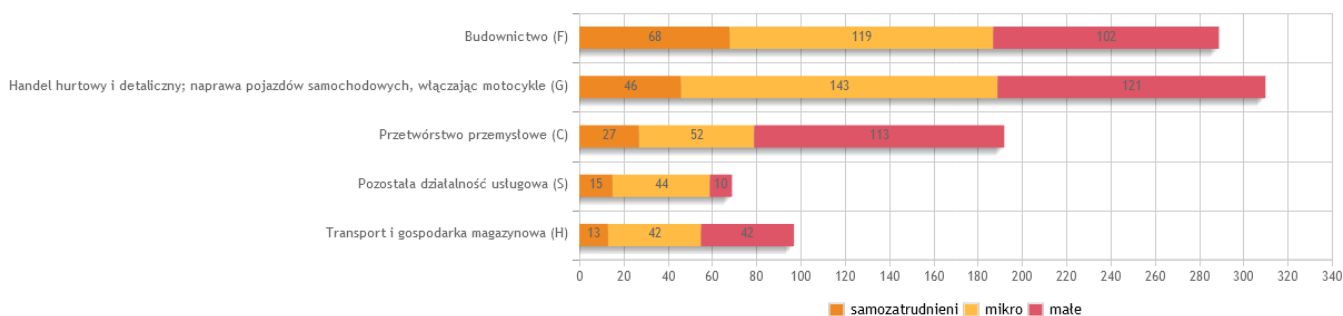
- Budownictwo (F) (367 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Czernikowo

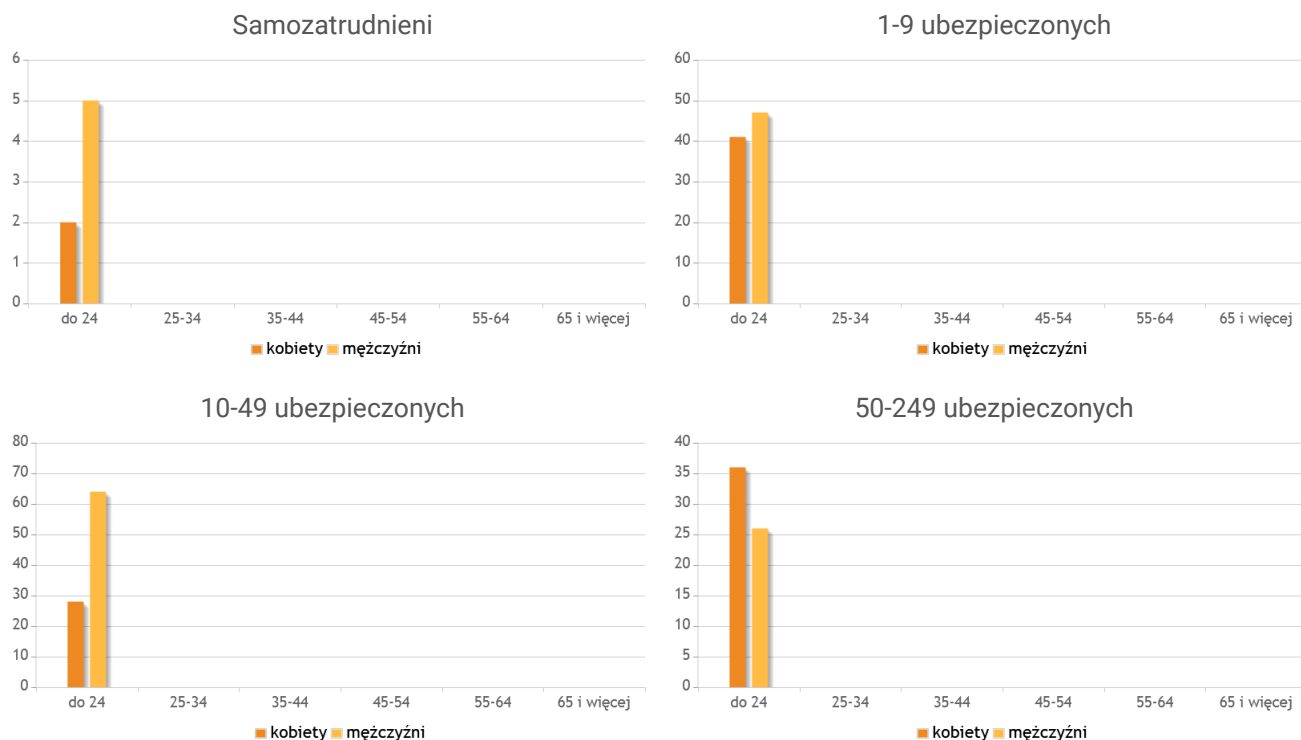
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 192 kobiet i 199 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 824 osób i 25-34 lat – 823 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Czernikowo w grudniu 2017 r. wynosiła 2687 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2687	2057	2077	2569	3214
Kobiety	2470	1912	2027	2354	2946
Mężczyźni	2932	2175	2135	2803	3488
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	2898	1396	1919	2500	3898
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2443	2077	1663	2172	3365
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2666	1482	1893	2666	2984
Pozostała działalność usługowa (S)	2072	992	1672	3043	1626
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2448	1703	2143	2116	2649

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	101,8	110,3	105,5	101,0	104,9
Kobiety	99,4	107,9	104,9	94,2	102,2
Mężczyźni	107,4	113,5	106,5	108,5	108,3
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	108,1	84,8	105,3	104,3	109,6
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	102,9	110,6	94,7	98,0	113,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	105,1	82,5	103,5	122,1	99,2
Pozostała działalność usługowa (S)	99,1	62,1	107,8	150,2	71,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	99,8	93,4	109,4	93,6	91,0

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	99,9	108,7	105,0	99,1	101,6
Kobiety	98,9	104,7	104,9	92,8	99,5
Mężczyźni	105,8	112,4	105,8	106,0	104,2
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	107,1	83,3	105,3	104,7	104,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	102,5	110,4	93,3	95,8	112,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	109,6	79,8	102,2	117,8	100,1
Pozostała działalność usługowa (S)	91,0	54,2	101,8	139,9	62,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	108,0	91,8	111,5	93,9	89,7

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Czernikowo według danych podatkowych funkcjonuje 144 przedsiębiorstw, w tej grupie 11 to przedsiębiorstwa małe, a 0 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (1000,0%). W przypadku małych przedsiębiorstw 18,2% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 72,7% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	163	66	1	0	230
PIT 36L	30	29	8	0	67
PIT 28A	164	15	0	0	179
PIT 28B	2	0	0	0	2
CIT	0	23	2	0	25
Łącznie	359	133	11	0	503

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 172 720 781 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	14 258 223	39 531 591	454 434	0	54 244 248
PIT 36L	25 844 600	44 172 500	40 487 800	0	110 504 900
PIT 28A	9 278 277	5 161 033	0	0	14 439 310
PIT 28B	498 860	0	0	0	498 860
CIT	0	31 751 676	11 161 747	0	42 913 423
Łącznie	49 879 960	120 616 800	52 103 981	0	222 600 741
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	21,1	68,5	10,4	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Czernikowo łącznie wyniosły 14 814 559 zł, co stanowiło 8,6% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	3 058 692	1 687 744	-8471	0	4 737 965
PIT 36L	3 806 600	4 487 900	4 300 800	0	12 595 300
PIT 28A	8 722 841	4 862 811	0	0	13 585 652
CIT	0	625 733	-1 141 958	0	-516 225
Łącznie	15 588 133	11 664 188	3 150 371	0	30 402 692
Jako % przychodu	31,6	9,7	6,0	-	13,7
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	51,3	38,4	10,4	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	87 473,76	598 963,50	454 434,00	0,00	235 844,56
PIT 36L	861 486,67	1 523 189,66	5 060 975,00	0,00	1 649 326,87
PIT 28A	56 574,86	344 068,87	0,00	0,00	80 666,54
PIT 28B	249 430,00	0,00	0,00	0,00	249 430,00
CIT	0,00	1 380 507,65	5 580 873,50	0,00	1 716 536,92
Łącznie	138 941,39	906 893,23	4 736 725,55	0,00	442 546,20

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	67,2	112,4	33,4	0,0	90,5
PIT 36L	58,1	79,8	79,3	0,0	72,3
PIT 28A	118,9	198,6	0,0	0,0	115,4
PIT 28B	697,5	0,0	0,0	0,0	717,0
CIT	0,0	179,0	69,8	0,0	42,8
Łącznie	52,1	110,5	74,2	0,0	55,4

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	266,3	141,7	28,4	0,0	109,8
PIT 36L	67,9	87,2	83,7	0,0	80,8
PIT 28A	109,5	193,1	0,0	0,0	107,1
PIT 28B	218,7	0,0	0,0	0,0	186,5
CIT	0,0	120,5	61,9	0,0	30,3
Łącznie	48,7	108,1	69,3	0,0	31,4

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.